

STANOWISKO (opinia)
Komisji ds. wykonywania zawodu i etyki
Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie
dotyczące przedmiotu działalności gospodarczej prowadzonej przez aplikanta

I. Przedmiot sprawy -zagadnienie podlegające rozstrzygnięciu

We wniosku o przedstawienie stanowiska przez Komisję ds. wykonywania zawodu i etyki Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie przedstawiono następujące pytania:

1. *„Czy aplikant radcowski świadczący w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej usługi polegające na działalności prawniczej może mieć wpisany również inny przedmiot działalności obok działalności prawniczej w Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej , a w szczególności czy tym innym przedmiotem działalności gospodarczej może być działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych lub pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową , straganami i targowiskami ?*
2. *Czy jednoczesne wykonywanie zawodu prawnika oraz zawodu agenta ubezpieczeniowego lub sprzedawcy towarów gospodarstwa domowego przez aplikanta radcowskiego jest zgodne z zasadami wykonywania zawodu i nie jest sprzeczne z etyką zawodową ?*

II. Źródła prawa i materiały wykorzystane do zajęcia stanowiska

W niniejszym stanowisku uwzględniono regulacje następujących aktów prawa powszechnego i aktów samorządowych:

1. ustawa z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016r., poz. 233, zm. w Dz. U. z 2016r., poz. 1311), zwana dalej „u.r.p.”
2. Kodeks Etyki Radcy Prawnego, stanowiący załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. (<http://kirp.pl/etyka-i-wykonywanie-zawodu/etyka/kodeks-etyki-radcy-prawnego/>), zwany dalej KERP
3. Regulamin wykonywania zawodu radcy prawnego, stanowiący załącznik do uchwały nr 94/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015r. (<http://bibliotekakirp.pl/items/show/426>), zwany dalej Regulaminem.

III. Analiza zagadnień przedstawionych we wniosku

Przed wszystkim należy podnieść, że przepisy art. 8 ust. 1 u.r.p., które określają dopuszczalne formy wykonywania zawodu radcy prawnego oraz § 13 Regulaminu, zgodnie z którym przedmiotem działalności kancelarii radcy prawnego nie może być działalność inna niż świadczenie pomocy prawnej,

mają zastosowania wyłącznie do radców prawnych wykonujących zawód. Tym samym ograniczenia te nie mogą mieć zastosowania do działalności zawodowej aplikantów radcowskich.

Regulacje samorządowe nie zawierają żadnych zakazów co do rodzajów prowadzonej przez aplikanta radcowskiego działalności gospodarczej. Należy jednak zwrócić uwagę na treść art.1 KERP zgodnie z który postanowienia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stosuje odpowiednio do aplikantów radcowskich.

Użyte w tym artykule słowo "odpowiednio" pozwala na przyjęcie, że aplikant radcowski powinien przestrzegać zasad etycznych i moralnych nie tylko w związku z wykonywaniem obowiązków aplikanta. Dotyczy to w szczególności sfery działalności prawniczej ale nie tylko. W świetle tych zasad nie można oddzielać zachowania aplikanta jako przedsiębiorcy od zachowania jako aplikanta radcowskiego.

W obu tych sferach aktywności działalność aplikanta będzie podlegać istotnym warunkom i ograniczeniom wynikającym z KERP .

Przed wszystkim do takiej sytuacji odnosi się art. Art. 11 , który stanowi iż radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym . Za naruszenie godności zawodu radcy prawnego uznaje w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.

Ponadto wskazać należy na przepis art. 25 ust. 1 KERP, którego treść zabrania radca prawnemu zajmować się sprawami i w jakikolwiek sposób uczestniczyć w czynnościach, które ograniczałyby jego niezależność, uwłaczały godności zawodu, podważały do niego zaufanie albo groziły naruszeniem tajemnicy zawodowej.

Nie może więc budzić wątpliwości, że aplikant radcowski prowadząc działalności nie związaną z obowiązkami aplikanta , jest zobowiązany w każdym przypadku zbadać, czy zamierzona czynność nie naruszy zasad wykonywania zawodu i etyki radcy prawnego (ocena *ad casum*), a jeśli tak – nie powinien jej wykonać.

Ponadto, należy pamiętać, że tego rodzaju działalność powinna odbywać się z zachowaniem reguł staranności, zgodności z prawem, nie może też w inny sposób naruszać godności zawodu. Dbanie o godność zawodu jest jednym z podstawowych obowiązków radcy prawnego.

IV. Konkuzja:

W związku z powyższą analizą w opinii Komisji ds. wykonywania zawodu i zasad etyki:

Brak jest ograniczeń co do przedmiotu działalności gospodarczej prowadzonej przez aplikanta. Jednakże z uwagi na treść art. 1 KERP aplikant radcowski musi brać pod uwagę ograniczenia zajmowania się pewnymi sprawami i uczestniczenia w pewnych czynnościach wynikające z reguł etycznych. W każdym przypadku aplikant radcowski, także gdy zamierza zrealizować

czynność w ramach innej niż prawnicza działalności, musi ustalić, czy – w świetle zasad wymienionych w art. 11 i art. 25 KERP, które znajdują uszczegółowienie w innych postanowieniach KERP – ta czynność jest dopuszczalna .

Zastrzeżenie:

Powyższa opinia nie jest wiążąca dla organów samorządu radców prawnych.

Kraków, dnia 24.03.2017r.

radca prawny Krzysztof Buczek
Przewodniczący Komisji ds. wykonywania zawodu i etyki
OIRP w Krakowie